

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT

ASKIM

2019

Offentlige anskaffelser

Innhold

1. Forord og prosjektmandat	3
2. Sammendrag	4
3. Innledning	6
1.1. Problemstillinger	6
1.2. Avgrensning av prosjektet	6
1.3. Revisjonskriterier	6
1.4. Revisjonsmetoder	7
1.5. Introduksjon	7
4. Problemstilling 1:	9
4.1 Revisjonskriterier	9
4.2 Revisors undersøkelse og innhentede data	11
Innledning	11
A. Anskaffelsesstrategi	11
B. Anskaffelsesreglement	11
C. Rutiner for innkjøp og anskaffelser	12
D. Definerte roller i anskaffelsesprosessen	12
E. Risikoanalyser	12
F. System for mottak og håndtering av varsel	12
4.3 Revisors vurderinger og konklusjoner	13
4.5 Anbefalinger	14
5. Problemstilling 2:	15
5.1 Revisjonskriterier	15
5.2 Revisors undersøkelse og innhentede data	17
5.3 Revisors vurderinger og konklusjoner	20
5.5 Anbefalinger	22
6. Rådmannens anbefalinger	23
7. KILDEHENVISNINGER	24
8. VEDLEGG	25

1. Forord og prosjektmandat

Revisjonen skal i henhold til kommuneloven og forskrift om revisjon¹ utføre forvaltningsrevisjon. Etter forskriften innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. God kommunal revisjonsskikk er å følge RSK 001; Standard for forvaltningsrevisjon, utarbeidet av Norges kommunerevisorforbund NKRF. Dette forvaltningsrevisjonsprosjektet «Offentlige anskaffelser», er gjennomført i henhold til RSK 001. Prosjektet er gjennomført etter plan for forvaltningsrevisjon vedtatt i kontrollutvalget og kommunestyret i Askim kommune, jamfør vedtak i kontrollutvalget i sak 16/27, 31.10.2016 og i kommunestyret i sak 102/16, 08.12.2016.

Etter kommuneloven skal revisor rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget. Prosjektet er gjennomført etter vedtatt prosjektbeskrivelse i tidsrommet januar - april. Rapporten er oversendt kommunen for verifisering.

Prosjektansvarlige revisors habilitet og uavhengighet sett opp mot kommunen og den undersøkte virksomheten er vurdert, og revisjonen finner ansvarlig revisor habil til å utføre prosjektet.

Prosjektet er gjennomført av forvaltningsrevisor Frank Willy Vindløv Larsen. I tillegg har stedlig revisor Unni Torp deltatt i informasjonsinnsamlingen og prosjektarbeidet.

Rapporten oversendes kommunen etter behandling i kontrollutvalget og kommunestyret.

Revisor vil takke kontaktperson Per Sturla Wærnes og andre som har deltatt i prosjektet, for hyggelig samarbeid i forbindelse med prosjektarbeidet.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS
Rakkestad 03.04.2019

Rita Elnes
Distriktsrevisor

/sign./

Frank Willy Vindløv Larsen
Forvaltningsrevisor

---

¹ Kommunelovens kapittel 12 § 78 og forskrift om revisjon av 1.juli 2004 kapittel 3 § 6.

2. Sammendrag

Når en kommune kjøper inn varer og tjenester, er det viktig at fellesskapets midler blir forvaltet på en best mulig måte. Kommunen bør derfor opptre som en profesjonell innkjøper og sørge for at en får mest mulig effektiv forvaltning av fellesskapets økonomiske ressurser. Effektive offentlige innkjøp kan frigjøre ressurser som kan brukes til både fornyelse og økt velferd.

Revisjonen har i dette forvaltningsrevisjonsprosjektet arbeidet etter følgende overordnede problemstilling:

- Har kommunen utarbeidet et internkontrollsystem som sikrer betryggende kontroll med kommunens kjøp av varer og tjenester?
- Blir kjøp av varer og tjenester gjennomført i samsvar med kommunens innkjøpsreglement og de grunnleggende prinsipper i lov og forskrift om offentlige anskaffelser?

For å besvare problemstillingen har revisjonen kontrollert om kommunens internkontroll på innkjøpsområdet er systematisert og organisert på en slik måte at man med en rimelig grad av sikkerhet kan si at de målsettinger kommunen har satt seg blir nådd. Videre er det kontrollert om innkjøp og anskaffelser av Askim kommune blir gjennomført i henhold til de grunnleggende prinsipper i Lov om offentlige anskaffelser.

Revisjonens kontroll viser at Askim kommune gjennom sitt anskaffelsesreglement, sine anskaffelsesrutinger og de risikoanalyser som er gjort på innkjøpsområdet, er i ferd med etablere en hensiktsmessig og adekvat internkontroll på innkjøpsområdet. Forvaltningsrevisjonsrapporten viser likevel at Askim kommune ikke er helt i mål med dette arbeidet. Kontrollen viser at kommunen ikke har en politisk vedtatt anskaffelsesstrategi. Kommunens system for registrering og håndtering av avvik på innkjøpsområdet er heller ikke optimalt.

Revisjonen kontroll har også vist at Askim kommune i stor grad gjennomfører sine kjøp av varer og tjenester i samsvar med kommunens innkjøpsreglement og de grunnleggende prinsipper i lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Revisjonens kontroll har likevel avdekket noen potensielle forbedringspunkter. Selv om revisjonens kontroll viser at lojaliteten til inngåtte rammeavtaler må karakteriseres som høy, så finnes det eksempler på kommunale enheter som i liten grad gjør avrop på de rammeavtaler som revisjonen har kontrollert. Revisjonens kontroll har også vist at på et område som kjøp av juridiske tjenester så kan det være hensiktsmessig å vurdere å opprette en eller flere rammeavtaler. Revisjonen er også av den oppfatning at anskaffelsesprosessen kunne vært bedre dokumentert med føring av anskaffelsesprotokoller.

Revisjonens konklusjoner på problemstillinger opp mot revisjonskriterier/ kontrollhandlinger:

Revisjonen konkluderer med at kommunen på mange områder, men ikke fullt ut, har etablert en tilfredsstillende internkontroll på innkjøpsområdet.

Konklusjonen begrunnes ut ifra følgende forhold:

Kommunen har på plass mange av hovedelementene for å skape et tilfredsstillende kontrollmiljø, men har følgende forbedringspotensial:

- Kommunen har ikke vedtatt en anskaffelsesstrategi
- Kommunens egne analyser viser at innkjøpsfunksjon ikke fungerer optimalt i alle ledd
- Kommunen har ikke et optimalt system for registrering og håndteringa av avvik på innkjøpsområdet.

Revisjonen konkluderer med at Askim kommune til en stor grad gjennomfører sine kjøp av varer og tjenester i samsvar med kommunens innkjøpsreglement og de grunnleggende prinsipper i lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Revisjonens kontroll har likevel avdekket noen potensielle forbedringspunkter og fremmer derfor følgende anbefalinger:

Revisjonen viser til kontrollhandlinger og vurderinger for hvert revisjonskriterium og fremmer følgende anbefalinger:

- Anbefaling 1:** Revisjonen anbefaler at Indre Østfold kommune utarbeider og vedtar en anskaffelsesstrategi så raskt som mulig etter oppstarten av ny kommune 01.01.2020.
- Anbefaling 2:** Revisjonen anbefaler derfor at det fortsatt holdes fokus på at anskaffelsesreglementets pkt. 2.1 etterleves i praksis.
- Anbefaling 3:** Revisjonen anbefaler at det igangsatte forbedringsarbeidet når det gjelder avviksregistrering og avvikhåndtering, fortsatt gis fokus inn mot etableringen av Indre Østfold kommune.
- Anbefaling 4:** Revisjonen anbefaler Askim kommune/Indre Østfold kommune å vurdere om det er behov for tiltak for ytterligere å øke lojaliteten til inngåtte rammeavtaler for varegruppene medikamenter og matvarer
- Anbefaling 5:** Revisor anbefaler derfor Askim kommune/Indre Østfold kommune å vurdere hvorvidt det er behov for ytterligere rammeavtaler for kjøp av juridiske tjenester.
- Anbefaling 6:** Revisjonen anbefaler at det føres anskaffelsesprotokoller for anskaffelser med en verdi som er lik eller overstiger kr. 100 000.

3. Innledning

Fellesnemda for Indre Østfold kommune, behandlet i sak 14/18, 30.02.18, «Samarbeid og samlokalisering av innkjøpsfunksjonen for 5K og Indre Østfold kommune» og gjorde følgende vedtak: *«For å sikre størst mulig verdiskapning for eksisterende kommuner, for prosjektet og for Indre Østfold kommune etableres det et vertskommunesamarbeid på innkjøpsområdet for 5K/Indre Østfold kommune gjeldende fra og med 1 januar 2018.*

Vertskommunesamarbeidet samlokalisering i Askim raskest mulig og senest innen 1. april 2018».

I saksframlegget ble det slått fast at anskaffelser er et strategisk virkemiddel for god styring. En moderne anskaffelsesfunksjon skal anskaffe varer, tjenester, bygg og anlegg som dekker organisasjonens behov, på en kostnadseffektiv måte. Nye rutiner, retningslinjer, strategier, roller og kompetanseplaner må på plass.

Det vil bli fremmet en egen strategi for anskaffelser for Indre Østfold kommune når ressursene er på plass og arbeidet kommer i gang, men prosjektleder legger til grunn at anskaffelser fram mot 1.1.2020 og i Indre Østfold kommune blir gjort innenfor rammeverket som er gitt i Lov og forskrifter om offentlige anskaffelser, hvor innretningen av anskaffelsene gjøres på en måte som gjør at lokale tilbydere også kan delta i konkurransene.

Dette vedtaket i fellesnemda førte altså til at det ble etablert et vertskommunesamarbeid mellom kommunene Askim, Eidsberg, Trøgstad, Hobøl og Spydeberg. En rekke av de dokumenter som kontrolleres i dette forvaltningsrevisjonsprosjektet er utarbeidet med henblikk på den nye kommunen i Indre Østfold.

Den pågående kommunesammenslåingsprosessen i Indre Østfold vil ha direkte konsekvenser for oppfølgingen av eventuelle anbefalinger som revisjonen måtte fremme i denne rapporten. Realiteten er at det gjøres forvaltningsrevisjon i forhold til en kommune som ikke lenger eksisterer 01.01.2020. Revisjonen

har derfor kommet til at eventuelle anbefalinger rettes inn mot nye Indre Østfold kommune. Det vil være politikere og administrasjon i Indre Østfold kommune som vil ha anledning til å gjøre nye vedtak og eventuelt endre praksis. Det har liten hensikt å pålegge administrasjonen i Askim kommune å arbeide med systemer og rutiner, gitt det korte tidsperspektivet man har frem til kommune-sammenslåingen er en realitet.

1.1. Problemstillinger

Problemstilling 1: Har kommunen utarbeidet et internkontrollsystem som sikrer betryggende kontroll med kommunens kjøp av varer og tjenester?

Problemstilling 2: Blir kjøp av varer og tjenester gjennomført i samsvar med kommunens innkjøpsreglement og de grunnleggende prinsipper i lov og forskrift om offentlige anskaffelser?

1.2. Avgrensning av prosjektet

Prosjektet er primært begrenset til innkjøp av varer og tjenester. Dette innebærer at store bygg og anleggsprosjekt ikke er medtatt i prosjektet. Eidsberg kommune inngikk fra april 2018 i et innkjøpsamarbeid med de fire andre kommunene som fra 01.01.2020 skal utgjøre Indre Østfold kommune. Denne revisjonen har kontrollert innkjøp av varer og tjenester foretatt etter at dette innkjøpsamarbeidet ble etablert.

1.3. Revisjonskriterier

I henhold til standard for forvaltningsrevisjon må revisor fastsette revisjonskriterier for forvaltningsrevisjonen. Revisjonskriterier, ofte kalt "foretrukket praksis", er uttrykk for krav eller forventninger til en funksjon, aktivitet, prosedyre, resultat eller lignende.

Revisjonskriterier fastsettes vanligvis med basis i en eller flere av følgende kilder: lovverk, politiske vedtak og føringer, kommunens egne

retningslinjer, anerkjent teori på området og andre sammenlignbare virksomheters løsninger og resultater.

Revisjonskriterier for dette prosjektet er blitt utledet fra:

Eksterne kriterier:

- Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven)
- Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften)
- Kommuneloven
- Stortingsmelding 36 «Det gode innkjøp»
- Direktoratet for IKT og forvaltnings hjemmeside: DIFI.no

Interne kriterier:

- Anskaffelsesreglement for Askim, Hobøl, Eidsberg, Spydeberg og Trøgstad kommuner, 2018-2020
- Rutinebeskrivelse for anskaffelser i Askim, Hobøl, Eidsberg, Spydeberg og Trøgstad kommuner, 2018-2020

En nærmere utledning av revisjonskriterier fremkommer i rapporten.

1.4. Revisjonsmetoder

Dette forvaltningsrevisjonsprosjektet er utarbeidet etter standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001.

For å besvare prosjektets problemstillinger har revisjonen gjennomført analyser av Askim kommunes regnskapstall, verifisert intervju-materiale (dvs. intervju med økonomisjef), dokumentanalyser av tilbudsinnhentinger, anbudsprotokoller, rammeavtaler og inngåtte kontrakter. I tillegg til dette har revisjonen ved analyse av regnskapstall undersøkt kommunens lojalitet til inngåtte rammeavtaler.

Revisjonen vurderer kontrollhandlingene som gyldige og pålitelige til å kunne trekke konklusjoner i prosjektet.

1.5. Introduksjon

Kommunal sektor står for en stor del av det offentlige kjøp av varer og tjenester i Norge. I 2017 gjorde norske kommuner kjøp av varer og tjenester i en størrelsesorden av vel 200

milliarder kroner (<https://www.ssb.no/offentlig-sektor/statistikker/offinnkj>, 31.01.19) Dette utgjorde 38,7% av de offentlige innkjøp i Norge.

I stortingsmelding nr 36 (2008-2009) «Det gode innkjøp» sies det om offentlige innkjøp at: «Dette er fellesskapets midlar som skal forvaltast på ein best mogleg måte. Offentleg sektor står overfor vesentlege utfordringar dei kommande åra. Desse må løysast med avgrensa ressursar. Samtidig vert det stilt stadig større krav til kvaliteten på offentlege tenester. Det offentlege må derfor opptre som ein profesjonell innkjøpar og sørge for at ein får mest mogleg igjen for fellesskapet sine pengar og at pengar ikkje vert brukte unødig. Effektive offentlege innkjøp kan frigjere ressursar som kan brukast til både fornying og auka velferd. Offentlege verksemdar skal òg gå føre i arbeidet med å ivareta sosiale og miljømessige omsyn. Klimaendringane er den største utfordringa i vår tid. Gjennom å vere ein krevjande og konstruktiv innkjøpar, kan det offentlege medverke til at det vert utvikla meir miljø- og klimavennlege varer og tenester.»

Regnskapstall viser at Askim kommune handlet varer og tjenester for nesten 341 millioner kroner i driftsregnskapet for 2018. Effektive, konkurranseutsatte innkjøp, vil selv med små prosentuelle rabatter, kunne frigjøre kommunale ressurser som f. eks kan benyttes til økt velferd for kommunens innbyggere.

Revisor har gjort regnskapsanalyser av økonomisk oversikt drift for 2018. Regnskapet viser at samlet innkjøp i 2018 ligger på ca. 24,15 millioner kroner over regulert budsjett. De totale driftsutgiftene ligger likevel innenfor regulert driftsramme på 1 128 millioner kroner.

Når revisjonen i denne forvaltningsrevisjonsrapporten viser til innhentede regnskapstall, er det tall hentet fra reskontro, altså bruttobeløp inkl. mva som oppgis. Terskelverdiene i LOA/FOA forholder seg til nettobeløp uten MVA. De beløp som skal vurderes opp mot terskelverdiene er i realiteten lavere enn de tall revisjonen har listet opp i sitt dokument. Det er revisjonens oppfatning at dette

forhold ikke forandrer realiteten i de vurderinger og anbefalinger som revisjonen fremmer.

	Regnskap 2018	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2017
Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon	167.942.183	153.252.087	131.594.022	133.546.721
Kjøp av varer og tjenester som erstatter tjenesteproduksjon	172.980.484	163.520.278	166.709.778	178.744.707

Kilde: Askim kommunes regnskap 2018

	Merforbruk 2018 (regnskap i forhold til regulert budsjett)
Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon	14 690 096
Kjøp av varer og tjenester som erstatter tjenesteproduksjon	9 460 206
Totalt	24 150 302

Kilde: Askim kommunes regnskap 2018

4. Problemstilling 1:

Problemstilling 1: Har kommunen utarbeidet et internkontrollsystem som sikrer betryggende kontroll med kommunens kjøp av varer og tjenester

4.1 Revisjonskriterier

På et overordnet plan er kravene til en kommunes internkontroll hjemlet i kommunelovens § 23.2 hvor det blant annet står å lese at administrasjonssjefen «..skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.»

Kommuneloven bruker ikke begrepet «internkontroll», og hva betryggende kontroll rent faktisk innebærer sier lovteksten heller ikke noe mer spesifikt om. I forarbeidene til loven (Otp.Prp nr.70 (2002-2003), s.105) pekes det på at rådmannens ansvar for etablere en hensiktsmessig internkontroll, må regnes som en nødvendig del av administrasjonssjefens ledelsesansvar. Det understrekes videre at det vil være i tråd med allment aksepterte ledelsesprinsipper at en leder av en virksomhet, i dette tilfellet administrasjonssjefen, etablerer rutiner og systemer som blant annet har til hensikt å sikre at organisasjonen når de mål som er satt, og at forvaltningen for øvrig er ordnet på forsvarlig måte.

På en rekke områder innenfor kommunal forvaltning inneholder særlovene krav om etablering av internkontroll, se f. eks barnevernslovens § 2-1 og Lov om helse og omsorgstjenester § 3-1. I det siste tilfellet slås det fast at kommunens ansvar innebærer en plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift. I Lov om offentlige anskaffelser, med tilhørende forskrift, nevnes kravet om internkontroll ikke eksplisitt. Kravet til internkontroll på innkjøpsområdet følger derfor av det generelle kravet til administrasjonssjefen om å ha betryggende kontroll med den kommunale forvaltningen.

I praksis vil det å utvikle en internkontroll for et virksomhetsområde, som f. eks innkjøpsområdet, innebære at det vedtas overordnede styringsdokumenter (f.eks anskaffelsesstrategi), reglementer, prosedyrer, kontrolltiltak og rapporteringer, som i sum sikrer at kommunene oppfyller kravene i lov og forskrift, samt at kommunen oppnår den kvalitet og effektivitet den har satt seg som mål (Rådmannens internkontroll, s. 16). En forutsetning for god internkontroll er også risikoanalyser av det området internkontrollsystemet skal gjelde for. En hensiktsmessig internkontroll kan derfor sies å være kommunens systematiske arbeid med dokumentasjon og forbedring av egen praksis, med det mål for øyet å sikre måloppnåelse på det aktuelle området, gitt de rammer som lov og forskrift gir.

Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI) sier følgende om anskaffelsesstrategier:

«Den største utgiften etter lønn, vil for mange offentlige virksomheter være innkjøp. Avtalene som inngås er viktige både for virksomheten, brukerne og leverandørene. Med dette følger et ansvar for å opptre som en profesjonell innkjøper og sørge for å få mest mulig igjen for midlene.

Anskaffelser er strategisk viktig fordi det kan bidra til innovasjon og virksomhetsutvikling. Det er ofte en direkte sammenheng mellom kvaliteten på de anskaffelsene virksomheten gjør og kvaliteten på de tjenestene som blir levert.

Anskaffelsesstrategi koblet med virksomhetens overordnede strategi og langsiktige mål, er et godt virkemiddel for å oppnå helhetlig ledelse, styring og forbedring av virksomhetens anskaffelser.»

(https://www.anskaffelser.no/sites/anskaffelser2/files/anskaffelsesstrategi_veileder.pdf, s.4, 31.01.19).

DIFI påpeker også at man på innkjøpsområdet er utsatt for at det gjøres feil i den økonomiske rapporteringen. Det er også risiko for mislighold

og korrupsjon. Dersom man ikke har fokus på internkontroll på innkjøpsområdet øker faren for at kommunen som offentlig myndighet ikke følger lov og forskrift. Det er derfor nødvendig at det settes på plass et fungerende kontrollsystem som har ansvar for å utforme kontrollaktiviteter. Viktige tiltak for å oppnå god internkontroll på innkjøpsområdet vil f. eks være:

Etablering av anskaffelsesstrategi, tydeliggjøring av rolle- og ansvarsfordelingen i anskaffelses-

prosessen, etablere ett fullmaktsystem som inkluderer beløpsgrenser, etablere retningslinjer for innkjøp som skiller mellom rammeavtaler, direktekjøp og avrop på rammeavtaler. Det må også etableres rutiner for risikovurderinger.

Med bakgrunn i dette har revisjonen utledet følgende revisjonskriterier for vurdering av internkontrollen på innkjøpsområdet:

Revisjonen har utledet følgende revisjonskriterier:

- Kommunen bør ha utarbeidet en anskaffelsesstrategi
- Kommunen bør ha utarbeidet et anskaffelsesreglement
- Kommunen bør ha utarbeidet rutiner for innkjøp og anskaffelser
- Kommunen bør ha klart definerte roller i anskaffelsesprosessen
- Kommunen bør gjennomføre risikoanalyser på anskaffelsesområdet
- Kommunen bør ha etablert et system for mottak og håndtering av varsler om uønskede hendelser

4.2 Revisors undersøkelse og innhentede data

Innledning

I Askim kommunes årsmelding for 2017 er det særskilt rapportert på kommunens internkontroll (Askim kommune Årsmelding 2017, ss 33-24). I årsmeldingen står det blant annet å lese at rådmannen, for å etablere det man i kommuneloven karakteriserer som «betryggende kontroll» (kml § 23) må sikre seg at alle medarbeidere i Askim handler i henhold til:

- 1 Lov, forskrift og vedtatte rutiner
- 2 Mål, verdier og etiske retningslinjer
- 3 God og betryggende økonomiforvaltning (et fullstendig økonomireglement)

Det står videre å lese at Compilo (tidligere Kvalitetslosen) er ment å ivareta punkt 1, mål og resultatstyring, verdigrunnlag og etiske retningslinjer skal ivareta punkt 2 og økonomireglementet skal ivareta punkt 3.

På innkjøpsområdet ble det konkludert med at kommunen kan vise til forbedringer i 2017. Innkjøp ble ytterligere styrket i og arbeidet med mål, strategier, avtaledkning, avtaleoppfølging og gevinstrealisering er godt i gang. Askim kommune har også dokumentert at hver enkelt virksomhet avgir rapport vedrørende sin internkontroll på innkjøpsområder. Her skal virksomheten rapportere på regeletterlevelse, intern organisering og oppfølging på innkjøpsområdet.

A. Anskaffelsesstrategi

Revisjonen er av Askim kommune opplyst om at det ikke er utarbeidet et endelig, politisk vedtatt anskaffelsesstrategi. Det foreligger pr. dags dato heller ikke en vedtatt anskaffelses-strategi for Nye Østfold kommune.

Revisjonen er informert om at innkjøpskontoret i Askim har igangsatt et arbeid med utarbeidelse av et slikt strategidokument. Revisjonen er også opplyst om at dette dokumentet vil legges frem for politisk behandling i nye Indre Østfold kommune. Virksomhetsleder har opplyst revisjonen at innkjøpsarbeidet har en strategisk forankring i de overordnede mål som er satt for

kommunesammenslåingsprosessen. Denne strategien er forankret i vissheten om at skal man lykkes med å gjøre gode anskaffelser så må anskaffelsene bidra til å levere på organisasjonens overordnede målsetninger, strategier og behov. Pr. nå er det kommunesammenslåingsprosessen som utgjør det strategiske målet. Målsettingen for innkjøpsfunksjonen er å redusere risiko og tap i sammenslåingsprosessen. Virksomhetsleder gir uttrykk for at situasjonen vil være slik et stykke inn i 2020. Deretter må det vedtas en ny anskaffelsesstrategi for Indre Østfold kommune.

B. Anskaffelsesreglement

Revisjonens kontroll viste at det er utarbeidet et innkjøpsreglement for Askim kommune. Dette dokumentet, «Anskaffelsesreglement for Askim, Hobøl, Eidsberg, Spydeberg og Trøgstad kommuner» er publisert på intranettet til Nye Indre Østfold kommune. Innkjøpsreglementet er utarbeidet etter innføringen av ny anskaffelseslov, med tilhørende forskrift, og tar derfor hensyn til de endringer som ble gjort i anskaffelseslov og forskrift fra 01.01.2017.

Anskaffelsesreglementet beskriver at anskaffelser og innkjøp skal være et sentralt virkemiddel for å redusere kostnader og øke kvaliteten på kommunens tjenester. Reglementet beskriver også at fullmakt til å gjennomføre anskaffelser gis gjennom kommunens delegeringsreglement. Det er rådmannen som har ansvar for at reglementet revideres. Det er også rådmannens ansvar å sørge for at ansatte med innkjøpskompetanse blir satt i stand til å ivareta sin rolle i tråd med kommunens vedtatte mål og forutsetninger. Reglementet gir videre føringer på at det kun er personer med budsjettansvar, eller som er delegert myndighet, som har tillatelse til å gjøre anskaffelser på kommunens vegne.

Anskaffelsesreglementet stadfester også kommunens grunnleggende prinsipper for anskaffelser. Her sies det at alle anskaffelser skal gjøres i henhold til kommunens anskaffelsesstrategi, gjeldende lov og forskrift, anskaffelsesreglementet, utarbeidede innkjøpsmaler og kommunens etiske retningslinjer. Videre slår reglementet fast at anskaffelser skal skje i henhold til vedtatt anskaffelsesprosess.

Det understrekes også at om mulig skal anskaffelser gjøres på allerede inngåtte rammeavtaler. I reglementet er det også egne bestemmelser knyttet til kjøp utenfor rammeavtale. Her skiller reglementet mellom små og mindre engangskjøp, samt mellomstore og større engangskjøp. Reglementet gir også føringer på at det påligger rådmannen å revidere reglementet minst hvert fjerde år.

C. Rutiner for innkjøp og anskaffelser

Revisjonens kontroll viser også at det er utarbeidet rutiner for innkjøp og anskaffelser. På samme måte som for anskaffelsesreglementet er dette dokumentet utarbeidet og gjort gjeldende for de fem kommunene som slås sammen til Indre Østfold kommune fra og med 01.01.2020.

I dette dokumentet, «Rutinebeskrivelser for anskaffelser i Askim, Hobøl, Eidsberg, Spydeberg og Trøgstad kommuner» er det beskrevet hvordan man skal gå frem når et behov for anskaffelse oppstår. På dette stadium av prosessen skal behov, eventuelt volum og anslått kostnad vurderes. Videre er det beskrevet rutiner for avrop, dvs. anskaffelser, på inngåtte rammeavtaler. Det er også utarbeidet rutiner for kjøp utenfor rammeavtaler. Dokumentet inneholder også et eget kapittel som omhandler etiske vurderinger som skal ligge til grunn ved anskaffelser som gjøres på vegne av Askim kommune.

D. Definerte roller i anskaffelsesprosessen

Revisjonen ble av virksomhetsleder i oppstartsmøtet orientert om at det etablert systemer knyttet til innkjøp og anskaffelser, men at man fremdeles har utfordringer knyttet til etterlevelse av disse. Virksomhetsleder viser i denne sammenheng til at innkjøpsfunksjonene frem til nå til en stor grad har vært desentralisert i den forstand at skole har handlet til skole, og andre virksomhetsområder har gjort anskaffelser på sine områder. Nå er det iverksatt en prosess for å øke kompetansen på alle nivåer i innkjøpsprosessen, sett i forhold til den rollen man har i innkjøpsprosessen. Denne kompetansehevingen vil gjelde fra rådmannsnivå og

hele veien nedover i organisasjonen til bestiller/attesterer. Målet er at «budsjetteier», det vil si den som har budsjettansvar på et område skal anvise, mens bestiller og attesterer kan være to forskjellige, eller samme person, jf. anskaffelsesreglementets pkt. 2.1 som sier at «Anskaffelse av varer og tjenester i kommunen skal kun gjøres av ansatte som har budsjett disponeringsmyndighet (bdm), eller ansatte som har fått delegert ansvar for å gjennomføre bestillinger/avrop innenfor sitt fagområde». Revisjonen ble av virksomhetsleder opplyst om at man har hatt ulik fremdrift på dette området, på ulike steder i organisasjonen.

Revisjonens kontroll av anskaffelsesreglementet bekrefter virksomhetsleders beskrivelse av målsettingene for innkjøpsarbeidet i Askim kommune. Reglementet beskriver at det kun er personer med budsjettansvar, eller ansatte med delegert myndighet, som har tillatelse til å gjøre anskaffelser på kommunens vegne.

E. Risikoanalyser

Revisjonen har bedt om, og har mottatt, dokumentasjon som viser at Askim kommune foretar risikoanalyser av sine innkjøp. I det oversendte dokumentet, vises det at Askim kommune vurderer risiko for «ekstra kostnader», risiko for «klage» på anskaffelsen, risiko for «omdømme tap», samt andre risikoer ved anskaffelsen. Hver enkelt vurdering gis en score som legges sammen til en helhetsvurdering av risikoen ved en enkelt konkret anskaffelse.

F. System for mottak og håndtering av varsel

Revisjonen har av virksomhetsleder blitt opplyst om at avvik på innkjøpsområdet normalt registreres i Compilo. Det er ingen andre systemer for varsling av uønskede hendelser utover Compilo og kommunens varslingssekretariatet. Det er registrert fire avvik som knytter seg til anskaffelser. Årsakene til disse avvikene er å finne i blant annet kultur og kompetanse. Det poengteres også fra virksomhetsleders side at man må kunne definere et avvik for å kunne registrere det. Med bakgrunn i dette er det utviklet rutiner og prosesser for ulike typer anskaffelser, et

forenklet reglement, en etisk plakat, og en rolle og ansvarsfordeling. Disse tiltakene er nylig blitt implementert i organisasjonen. Virksomhetsleder har orientert revisjonen om at kompetansehevede tiltak knyttet til roller vil pågå i hele 2019, for gjennom dette å heve kompetansen i hele organisasjonen. Først når disse tiltakene er gjennomført vil organisasjonen ha de nødvendige forutsetningene for å registrere avvik.

Virksomhetsleder gir uttrykk for at eksisterende avvikssystem har svakheter og begrensinger. Det er igangsatt et utviklingsarbeid på dette frem mot etableringen av ny kommune.

Det påpekes også at Askim kommune har gjennomført analyser som viser at anskaffelser er gjort på en ikke-tilfredsstillende måte, og at forbedringstiltak er nødvendige med bakgrunn i dette. Et av forbedringstiltakene er nettopp å få etablert et bedre avvikssystem, men dette forutsetter at man har et sett med rutiner som man kan definere avvik fra. Virksomhetsleder har orientert revisjonen om at arbeidet med å forbedre avvikssystemet er påbegynt, men ikke avsluttet. For innværende år vil avvik bli registrert der det oppdages brudd på lov/forskrift, eller interne rutiner og reglement. Målet er at denne avvikshåndteringen etter hvert skal inngå som en integrert del av kommunens kvalitetssystem.

Revisjonens kontroll viser at Askim kommune også har etablert et eget selvstendig varslingssekretariat. Dette sekretariatet vil kunne ta imot varslinger i alle slags saker. Askim kommune har utarbeidet en egen rutine for varslinger. Revisjonen er av varslingssekretariatet opplyst om at de ikke har mottatt varsler som gjelder innkjøp.

4.3 Revisors vurderinger og konklusjoner

Revisjonen legger merke til, og vurderer som positivt, at kommunens internkontrollsystemer beskrives og vurderes i kommunens årsmelding for 2017. Revisor vurderer at dette er god og viktig informasjon gitt til kommunestyret i Askim. Revisjonen vurderer også at den internkontroll som gjennomføres med hensyn til

regeletterlevelse, intern organisering og oppfølging på innkjøpsområdet er hensiktsmessig og god.

Revisjonens kontroll viste at det ikke er utarbeidet en politisk vedtatt anskaffelsesstrategi for Askim kommune. I og med at kommunen ikke har gjort dette kan kommunen ha gått glipp av gode muligheter for forbedring av kommunens drift, både med hensyn til tjenestekvalitet og økonomisk effektivitet. Revisjonen anbefaler derfor at Indre Østfold kommune utarbeider og vedtar en anskaffelsesstrategi så raskt som mulig etter oppstarten av ny kommune 01.01.2020.

Revisjonen er av den oppfatning at Askim kommunes anskaffelsesreglement, de anskaffelsesrutiner som er utarbeidet, samt risikovurderingene som er gjort på innkjøpsområdet, er gode og hensiktsmessige verktøy for å arbeide mot enda bedre anskaffelser i Askim kommune. Revisjonen legger særlig merke til de retningslinjer som er vedtatt med hensyn til kjøp utenfor rammeavtaler, hvor det er gitt ulike bestemmelser for henholdsvis mindre-, mellomstore- og større engangskjøp. Revisjonen vurderer at kommunen med dette reglementet og de føringer som her er lagt, har satt på plass et system som kan redusere risiko og med dette bidra til bedre anskaffelsesprosesser for kommunen. Revisjonen er også av den oppfatning at anskaffelsesreglementet, med tilhørende rutiner, vil bidra til å skape klarhet i hvem det er som har myndighet til å gjøre innkjøp på vegne av kommunen. Revisjonen legger likevel merke til at virksomhetsleder er av den oppfatning at Askim kommune som organisasjon har hatt ulik fremdrift på dette området, på ulike steder i organisasjonen. Revisjonen oppfatter dette dithen at man ennå ikke er helt i mål i forhold til at det rent faktisk kun er budsjetteier, eller ansatte med delegert ansvar, som gjør anskaffelser på vegne av Askim kommune. Revisjonen anbefaler derfor at det fortsatt holdes fokus på at anskaffelsesreglementets pkt. 2.1 etterleves i praksis.

Revisjonen er positive til at Askim kommune gjør risikovurderinger på innkjøpsområdet. Analyser av risiko er en forutsetning for et systematisk og målrettet arbeid med forbedring av systemer og praksis.

Revisjonen registrer at administrasjonen har hatt fokus på håndtering av avvik på innkjøpsområdet. Revisjon legger også merke til at administrasjonen, basert på analyser av egen innkjøpspraksis, har iverksatt et forbedringsarbeid på innkjøpsområdet. Etableringen av et hensiktsmessig og velfungerende avvikssystem er en viktig brikke i dette arbeidet. Revisjonen er av den oppfatning at de analyser administrasjonen i Askim har gjort, og de tiltak

som er under iverksettelse for å bøte på de utfordringer man har avdekket, viser at administrasjonen tar arbeidet med å etablere en god internkontroll på innkjøpsområdet med det alvor dette fortjener. Det er også revisjonens oppfatning at de tiltak og forbedringer som er under iverksettelse, er adekvate og hensiktsmessige. Revisjonen anbefaler at det igangsette forbedringsarbeidet når det gjelder avviksregistrering og avvikshåndtering, fortsatt gis fokus inn mot etableringen av Indre Østfold kommune.

4.4 Konklusjon:

Revisjonen konkluderer med at kommunen på mange områder, men ikke fullt ut, har etablert en tilfredsstillende internkontroll på innkjøpsområdet.

Konklusjonen begrunnes ut ifra følgende forhold:

Kommunen har på plass mange av hovedelementene for å skape et tilfredsstillende kontrollmiljø, men har følgende forbedringspotensial:

- *Kommunen har ikke vedtatt en anskaffelsesstrategi*
- *Kommunens egne analyser viser at innkjøpsfunksjon ikke fungerer optimalt i alle ledd*
- *Kommunen har ikke et optimalt system for registrering og håndteringa av avvik på innkjøpsområdet.*

4.5 Anbefalinger

Anbefaling 1: Revisjonen anbefaler at Indre Østfold kommune utarbeider og vedtar en anskaffelsesstrategi så raskt som mulig etter oppstarten av ny kommune 01.01.2020.

Anbefaling 2: Revisjonen anbefaler derfor at det fortsatt holdes fokus på at anskaffelsesreglementets pkt. 2.1 etterleveres i praksis.

Anbefaling 3: Revisjonen anbefaler at det igangsette forbedringsarbeidet når det gjelder avviksregistrering og avvikshåndtering, fortsatt gis fokus inn mot etableringen av Indre Østfold kommune.

5. Problemstilling 2:

Problemstilling 1: Blir kjøp av varer og tjenester gjennomført i samsvar med kommunens innkjøpsreglement og de grunnleggende prinsipper i lov og forskrift om offentlige anskaffelser?

5.1 Revisjonskriterier

Stortinget vedtok ny anskaffelseslov i 2016 med virkning fra 01.01.2017. For å unngå at revisjonen må forholde seg til to ulike regelverk, har revisjonen valgt å avgrense kontrollen til anskaffelser og innkjøp gjort i 2018. Ved kun å forholde seg til anskaffelser i dette året, forholder seg man også til det faktum at fellesnemda har gjort vedtak om etablering av et vertskommunesamarbeid på anskaffelsesområdet.

Revisjonen har i sitt arbeid med utledning av revisjonskriterier basert seg på følgende kilder:

- Forskrift nr. 974 av 12.08.2016 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften)
- Forskrift nr. 974 av 12.08.2016 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften) ikrafttredelse 01.01.2017
- Anskaffelsesreglement for Askim, Hobøl, Eidsberg, Spydeberg og Trøgstad kommuner

I anskaffelseslovens § 4 sies det om de grunnleggende prinsippene for offentlige anskaffelser at den som anskaffer «...skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.» I prop. 51 L (2015-2016), s. 81, sies det om de grunnleggende prinsippene at de gjelder for alle anskaffelser som er omfattet av loven. Det understrekes videre at dette er prinsipper som uansett gjelder i henhold til EØS-avtalens alminnelige regler, forvaltningsrettens prinsipp om forsvarlig saksbehandling og alminnelige anbudsrettslige prinsipper. Lovgiver

sier at det ikke lar seg gjøre å fastsette innholdet og rekkevidden i disse prinsippene på generelt grunnlag. Det pekes likevel på at prinsippene har til hensikt å fylle to funksjoner:

1. Prinsippene skal danne selvstendig grunnlag for plikter og rettigheter for oppdragsgivere og leverandører.
2. Prinsippene skal også fungere som momenter ved tolkningen av enkeltbestemmelser i anskaffelsesregelverket.

Lovgiver peker på at konkurranseprinsippet først og fremst har betydning for anskaffelser der oppdragsgiver ikke er pålagt en plikt til å kunngjøre konkurranse i Doffin eller TED-databasen etter detaljerte prosedyreregler i forskrift. Dette vil da f. eks gjelde mindre, mellomstore og større anskaffelser utenfor rammeavtale, jf. Anskaffelses-reglementet for Askim, Hobøl, Eidsberg, Spydeberg og Trøgstad kommuner. Ved slike anskaffelser vil oppdragsgiver ha en plikt til å sikre konkurranse om oppdraget, så langt dette lar seg gjøre.

Lovgiver er videre av den oppfatning at prinsippet om likebehandling er å oppfatte som det viktigste av prinsippene i anskaffelseslovens § 4. Det hevdes at likebehandling av alle tilbydere er en forutsetning for en velfungerende konkurranse om offentlige oppdrag.

Når det gjelder prinsippene om forutberegnelighet og etterprøvnbarhet trekker lovgiver paralleller til gjennomsiktighetsprinsippet i EØS-retten. Hovedpoenget her er at oppdragsgiver skal sikre tilstrekkelig åpenhet om alle stadier i anskaffelsesprosessen, slik at alle interessenter kan forvise seg om at konkurransen er gjennomført og avsluttet i henhold til lov og forskrift. Det understrekes at oppdragsgiver skal sikre at vesentlige forhold i konkurransen kan etterprøves, slik at

leverandørene faktisk gis mulighet til å kontrollere at oppdragsgiver har overholdt anskaffelsesregelverket.

En konsekvens av prinsippet om etterprøvbarehet er at det bør skrives referat fra møter. Det er også nødvendig at innstillinger og vurderinger bør foreligge skriftlig. Det vises også til anskaffelsesforskriftens regler om dokumentasjonsplikt og protokollføring, f. eks anskaffelsesforskriftens § 7-1. Dersom kravet til dokumentasjon og skriftlighet i anskaffelsesprosessen overholdes, vil dette med overveiende sannsynlighet, bidra til at tvister og konflikter unngås, fordi leverandører som har deltatt i konkurransen gis mulighet til å kontrollere at reglene er fulgt.

En kommune kan velge å inngå rammeavtaler på vare- og tjenesteområder hvor anskaffelsen er av gjentakende karakter. Hensikten med en slik rammeavtale er å sikre kommunen som oppdragsgiver fleksibilitet og administrative innsparinger, fordi man gjennom inngåelse av rammeavtaler ikke trenger å arrangere konkurranser for hver enkelt anskaffelse man har til hensikt å gjøre. Oppdragsgiver, i dette tilfellet kommunen, kan inngå rammeavtaler med en eller flere tilbydere, jf FOA §§ 26-2 og 26-3. Dersom en kommune ønsker å inngå en rammeavtale skal dette skje etter kunngjøring og konkurranse i tråd med anskaffelsesloven. Konkurransen om å vinne en rammeavtale vil i

realiteten dreie seg om retten til å levere de varer og tjenester som rammeavtalen omfatter, for den perioden som rammeavtalen omfatter. Dette er vanligvis fire år, jf. FOA § 26-1.

Askim kommune har i sitt anskaffelsesreglement detaljerte beskrivelser knyttet til hvordan kommunens innkjøp skal gjøres. I reglementets pkt. 6 slås det fast at det alltid skal undersøkes om kommunen har en rammeavtale for produktet som ønskes anskaffet. Finnes det en rammeavtale skal anskaffelsen skje som et avrop på denne avtalen.

Anskaffelsesreglementet gir også detaljerte føringer om hvordan enkelt anskaffelser uten rammeavtale skal gjennomføres. For kjøp under kr 10 000 forutsettes det at innkjøper sikrer god kvalitet til best mulig pris. Det forutsettes at kommunens etiske retningslinjer ligger til grunn for kjøpet. For kjøp mellom kr 10 000 og 100 000 sies det at for kjøp opp til kr 30 000, så skal det sjekkes pris hos minimum 2 leverandører. For anskaffelser mellom kr 30 000 og 100 000, skal det innhentes skriftlig tilbud fra minimum 3 leverandører. For kjøp i størrelsesorden kr 100 000 – 500 000, skal det innhentes skriftlig tilbud fra minimum tre forskjellige leverandører. Det skal også føres en enkel anskaffelsesprotokoll fra kjøpsprosessen.

Basert på denne utlegningen har revisjonen valgt å utlede følgende revisjonskriterier:

Revisjonskriterier - Anskaffelser:

- Rammeavtaler skal inngås i henhold til anskaffelseslovens prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarehet og forholdsmessighet
- I forhold til varegrupper og tjenesteområder hvor kommunen har inngått rammeavtaler, bør anskaffelser skje som avrop på disse avtalene
- Mellomstore engangskjøp, dvs. kjøp i størrelsesorden kr 100 – 500 000 eks.mva, skal håndteres i henhold til Anskaffelsesreglementet for Askim, Hobøl, Eidsberg, Spydeberg og Trøgstad kommuner, det vil si at skal være innhentet skriftlig tilbud fra minimum tre forskjellige leverandører. Det skal også være ført en anskaffelsesprotokoll som dokumenterer kjøpsprosessen.

5.2 Revisors undersøkelse og innhentede data

I og med at avrop på rammeavtaler inngår som et vesentlig element i kommunens anskaffelsesprosess, jf anskaffelsesreglementets pkt. 6 og anskaffelsesrutinene pkt. 2, s. 3, har revisjonen valgt å kontrollere hvordan kommunen har etablert to rammeavtaler. Kontrollen omfatter inngåelse av rammeavtale for arkitekt og rådgivningstjenester for bygg og VA, samt rammeavtale for anskaffelse av møbler. Revisjonens kontroll vil forsøke å gi svar på om inngåelsen av disse avtalene har hensyntatt de grunnleggende prinsippene i anskaffelseslovens § 4. Dette fordrer blant annet at kommunen, ved inngåelsen av disse kontraktene har gjort kontraktsinngåelsen til gjenstand for konkurranse, at alle interesserte leverandører er likebehandlet, samt at konkurransen har vært forutberegnelig og etterprøvable.

I tillegg til dette har revisjonen kontrollert i alt seks vare- og tjenestegrupper i regnskapet. Kontrollen har hatt som målsetting å fastslå hvorvidt det finnes rammeavtaler for den aktuelle vare- eller tjenestegruppe, samt hvorvidt anskaffelser på det aktuelle området er gjort som avrop på rammeavtaler eller som direkteanskaffelser.

Rammeavtale – arkitekt og rådg.tjenester

Revisjonens kontroll viser at denne konkurransen ble kunngjort på Doffin (database for offentlige innkjøp) 12.08.2018, med tilbudsfrist satt til 13.09.2018. Det fremgår av konkurransegrunnlaget at oppdragsgiver er kommunene Askim, Trøgstad, Eidsberg, Hobøl og Spydeberg. Det vil si de kommunene som fra 01.01.2020 slås sammen til Indre Østfold kommune. I konkurransegrunnlaget fremkommer det også, bla. på grunn av kommunesammenslåings-prosessen, at oppdragsgiverne ikke er i stand til å estimere noen verdi på kontrakten.

I konkurransegrunnlagets pkt. 1.2.1 redegjøres det for anskaffelsesprosedyren. Her slås det fast at denne konkurransen gjennomføres uten forhandlinger. Det orienteres også om at

eventuelle tilbud som inneholder vesentlige avvik fra anskaffelsesdokumentene skal avvises, jf. FOA §24-8(1)b. I konkurransegrunnlagets pkt 1.2.3 fremkommer kommunens kriterier for valg av tilbud. Det sies at det tilbud velges, som har det beste forholdet mellom pris og kvalitet. Pris vektet 40% og kvalitet 60%. I konkurransegrunnlagets pkt 1.5.1 beskrives det at Askim kommune tar i bruk ESPD (European Single Procurement Document) for å fastslå hvorvidt den enkelte leverandør oppfyller de beskrevne kvalifikasjonskrav og utvelgelseskriterier. Dette dokumentet, altså ESPD, er en egenerklæring fra leverandørene. Den er ment å fungere som et foreløpig dokumentasjonsbevis i konkurransen.

Pkt. 1.6 stadfester at leverandørene skal ha ordnede forhold til skatt og merverdiavgift. Skatteattest og oppgave for innbetalt merverdiavgift skal innleveres ved forespørsel. Attesten skal ikke være eldre enn 6 måneder. Det understrekes også at ved bygge- og anleggskontrakter skal også eventuelle underleverandører levere det samme.

Revisjonen har kontrollert tilbudsoversikt vedrørende anskaffelse av arkitekt og rådgivertjenester bygg og VVA, datert 02.11.2018. Av denne oversikten fremkommer det at i alt tolv leverandører har levert inn anbud og er ansett som kvalifisert. I tilbudsoversikt gjennomgås hvert enkelt tilbud med hensyn til pris og kvalitet som utgjør kriteriene for valg av tilbud. Priskomponenten vurderes basert på gjennomsnittlig timepris (95 %) og reisekostnad (5%). Kvaliteten vurderes med utgangspunkt i kompetanse (60%) og erfaring (40%).

Revisjonen har også kontrollert anskaffelsesprotokoll, datert 06.12.2018. I denne protokollen redegjøres det for at Askim kommune i alt valgte fire tilbydere å inngå kontrakt med. Disse er valgt i henhold til konkurransegrunnlagets kriterier for valg av leverandør, dvs. pris og kvalitet. Videre gir anskaffelsesprotokollen informasjon om at en tilbyder ble avvist med bakgrunn i manglende dokumentasjon av kvalitetssikringssystem. I anskaffelsesprotokollen fremkommer det også at alle tilbydere som lå an til å bli innstilt som

leverandør, ble bedt om å ettersende dokumentasjon av kvalifikasjonskravene.

Meddelelse om tildeling ble sendt 07.11.2018, til alle leverandører som hadde innsendt tilbud. Oppdragsgiver, Askim kommune, mottok ingen klager på valg av leverandører.

Kontrakter ble signert 23.11.2018 og 26.11.2018.

Rammeavtale – anskaffelse av møbler

Revisjonens kontroll viser at denne konkurransen ble kunngjort på Doffin (database for offentlige innkjøp) 16.07.2018, med tilbudsfrist satt til 03.09.2018. Det fremgår av konkurransegrunnlaget at oppdragsgiver er de 5 kommunene som slås sammen til Indre Østfold kommune, med virkning fra 2020. Konkurransegrunnlaget redegjør for at det vil bli inngått avtaler med to tilbydere. Verdien på anskaffelsen er anskueliggjort ved å vise til innkjøp av møbler i de respektive kommuner for regnskapsårene 2016 og 2017. For regnskapsåret 2017 ble det i de fem kommunene handlet møbler for ca 9,5 millioner kroner. Oppdragsgiver orienterer også om at dersom det fremkommer store møbel- og inventaroppdrag, så kan oppdragsgiver finne det hensiktsmessig å gjennomføre egne konkurranser på disse oppdragene.

Konkurransegrunnlagets pkt. 1.3.1 fastslår at kontraktstildelingen vil bli foretatt i henhold til prosedyren for åpen anbudskonkurranse, jf. FOA § 13-1(1). I denne konkurransen var det ikke anledning til å forhandle.

Det fremkommer videre, i pkt. 1.3.3 at tildeling vil basere seg på det beste forholdet mellom pris og kvalitet, hvor pris vektet med 30% og kvalitet med 70%.

Under konkurransegrunnlagets pkt. 1.6 fremkommer de kvalifikasjonskrav som gjelder for denne konkurransen. Det kreves f. eks utfylling av ESPD, jf rammeavtale om arkitekt og rådgivningstjenester. I pkt. 1.7 stadfestes det at leverandørene skal ha ordnede forhold til skatt og merverdiavgift. Skatteattest og oppgave for innbetalt merverdi-avgift skal innleveres ved forespørsel. Attestene skal ikke være eldre enn 6 måneder.

Revisjonen har kontrollert tilbudsoversikt vedrørende anskaffelse av møbler, datert 05.10.2018. Av denne oversikten fremkommer det at i alt fem leverandører har levert inn anbud og er ansett som kvalifisert. I tilbudsoversikten gjennomgås hvert enkelt tilbud med hensyn til pris og kvalitet som utgjør kriteriene for valg av tilbud.

Revisjonen har også kontrollert anskaffelsesprotokoll, datert 12.11.2018. I denne protokollen redegjøres det for at Askim kommune i alt valgte to tilbydere å inngå kontrakt med. Disse er valgt i henhold til konkurransegrunnlagets kriterier for valg av leverandør, dvs. pris og kvalitet. Meddelelse om tildeling ble sendt 05.10.2018, til alle leverandører som hadde innsendt tilbud. Oppdragsgiver, Askim kommune, mottok ingen klager på valg av leverandører.

Kontrakter ble signert 24.10.2018 og 25.11.2018.

Anskaffelsesprosess i seks vare- og tjenestegrupper

a) Medisinsk forbruksmateriell

Regnskapstall for 2018 viser at det er gjort anskaffelser av medisinsk forbruksmateriell for om lag 1,6 millioner kr. I budsjett for 2018 var det satt av om lag 1,4 millioner til denne varegruppen.

I henhold til oversikt over Askim kommunes inngåtte rammeavtaler, så er det inngått en rammeavtale for leveranser av medisinsk forbruksmateriell med Norengros Medi Partner AS.

Revisjonens kontroll viser at 98% av anskaffelsene på dette området (regnet i anskaffelseskostnad) er gjort hos Norengros Medi Partner AS. Det er gjort om lag 40 anskaffelser hos andre leverandører en Norengros Medi Partner AS. Det største enkeltkjøpet utenfor rammeavtalen beløp seg til kr 6008,-. Innenfor helse og omsorg viser revisjonens kontroll at det er nær 100% lojalitet til den inngåtte rammeavtalen.

b) Bleier/inkontinensutstyr

Askim kommune gjorde anskaffelser i størrelsesorden kr 394 000 i 2018. I budsjettet var det satt av kr 352 000.

Også når det gjelder bleier/inkontinensutstyr har Askim kommune inngått rammeavtale med NorEngros Medi Partner AS. På ett innkjøp nær er det 100% lojalitet i anskaffelsene til inngått rammeavtale. Hensyntatt dette ene kjøpet på kr 9 359,- er lojaliteten på 97,6% regnet i anskaffelseskostnad.

c) Medikamenter

Det ble handlet medikamenter for kr 1,2 millioner i 2018. I budsjettet var det avsatt kr 894 000 til dette formålet.

På dette vareområdet har Askim kommune inngått rammeavtale med Apotek 1. Revisjonens kontroll viser at 76 % av anskaffelseskostnadene, regnskapsført på dette området, er anskaffet hos Apotek 1. Kontrollen viser at Løkentunet har gjort alle sine innkjøp av medikamenter utenfor rammeavtale. Denne enheten alene har handlet medikamenter for kr 177 000.

d) Matvarer

For varegruppen matvarer ble det gjort anskaffelser for om lag 8,7 millioner kr i 2018. Det var budsjettmessig dekning for anskaffelser i størrelsesorden 9 millioner kr.

Revisjonens kontroll viser at Askim kommune har inngått i alt seks rammeavtaler som regnskapsmessig sorterer under «Matvarer». Det er inngått rammeavtaler for frukt og grønt, kjøtt og kjøttvarer, drikkevarer, ferske brød og bakevarer, meieriprodukter, samt en rammeavtale for tørr-, frossen og kioskvarer. Avtalene er inngått med henholdsvis Odd Langdalen, Nortura SA, Event Partner Norge AS, Spydeberg Bakeri og Konditori AS, TINE og Cater Mysen AS.

Revisjonens kontroll viser at om lag 97 % av anskaffelsene på matvareområdet er gjort som avrop på inngåtte rammeavtaler. Revisjonens kontroll viser også at fire av kommunens enheter, Askim u.skole Toppen, Fellesskapet Aktivitetssenter, Parken barnebolig og

Tårnhuset aktivitetssenter, i all hovedsak har handlet hos andre leverandører enn kommunen har rammeavtale med. Disse fire enhetene alene står for om lag 76 % av anskaffelsene som er gjort utenfor rammeavtale. Det er av disse fire enhetene gjort matvare-anskaffelser for omlag kr ca 200 000,- i regnskapsåret 2018.

e) Inventar og utstyr

Askim kommune handlet inventar og utstyr for snaue 1,9 millioner kroner i 2018. I budsjettet var det avsatt kr 910 000 til dette formålet.

Revisjonens kontroll viser at omlagt 53% av anskaffelsene, regnskapsført på dette området, er gjort som avrop på rammeavtaler. Direkte anskaffelser fra leverandører man ikke har rammeavtale med beløper seg til om lag kr 880 000 i 2018. De aller fleste av disse anskaffelsene er småanskaffelser i størrelsesorden opptil kr 10 000 fra en hel rekke forskjellige leverandører. Revisjonens kontroll viser likevel at for enkelte av disse leverandørene er det snakk om gjentakende anskaffelser over hele regnskapsåret. Hos en av disse leverandørene man ikke har rammeavtale med er det f.eks regnskapsført kjøp som summerer seg til om lag kr 120 000 i løpet av 2018.

f) Juridisk bistand

Askim kommune anskaffet juridiske tjenester for om lag 1,9 millioner kr, mens det i budsjettet var avsatt ca. kr 762 000,- til dette.

I Askim kommunes oversikt over rammeavtaler fremkommer det at det er inngått en rammeavtale knyttet til juridisk bistand. Denne er spesifikt knyttet opp imot juridisk bistand i barnevernssaker. Av barnevernstjenesten anskaffelser av juridiske tjenester på i alt kr 717 000 er 91% gjort som avrop på inngått rammeavtale. Askim kommune har kjøpt juridiske tjenester for om lag 1,1 millioner kroner utover anskaffelsen gjort i barnevern. Dette er direkte anskaffelser av tjenester. Flere av leverandørene har hatt leveranser i størrelsesorden 2 - 300 000 kroner. Revisjonen har bedt om å få oversendt anskaffelsesprotokoller knyttet til

enkeltanskaffelser av juridiske tjenester, men har ikke mottatt dette.

Revisjonen er av virksomhetsleder opplyst om at alle for anskaffelser som blir gjennomført av det sentrale innkjøpskontoret blir det skrevet anskaffelsesprotokoller. Når det gjelder anskaffelser som gjennomføres av den enkelte virksomhet, kan virksomhetsleder verken bekrefte eller avkrefte hvorvidt anskaffelsesprotokoller føres slik det er forutsatt. Virksomhetsleder har opplyst revisjonen om at det er gjort undersøkelser i arkivet etter de anskaffelsesprotokoller revisjonen har etterspurt. Slike protokoller forefinnes ikke i arkivet. Dette betyr ikke nødvendigvis at anskaffelsesprotokollene ikke finnes, de kan være lagret lokalt. Virksomhetsleder påpeker at i henhold til den nye anskaffelsesrutingen så skal anskaffelsesprotokollen lagres i Websak.

På spørsmål fra revisjonen om det kan skje at det ikke har vært skrevet anskaffelsesprotokoller svarer virksomhetsleder at det er trolig at dette har skjedd. Virksomhetsleder peker på at dette delvis kan forklares ved at de anskaffelser revisjonen kontrollerte i hovedsak er gjennomført før rutinene ble implementert i april 2018, mens selve avropet på en eventuell avtale ble utført i løpet av 2018. En annen del av forklaringen er at rutinene ikke er godt nok innarbeidet ennå. De er ikke implementert tilstrekkelig i organisasjonen. De er publisert på intranett og nyheter men det er ikke gjennomført opplæring på dette ennå grunnet i arbeidet med kommunesammenslåingsprosessen. Virksomhetsleder peker på at arbeidet med å forankre og implementere innkjøpsrutinene i hele organisasjonen starter i disse dager da ny organisasjonsstruktur begynner å ta form.

Virksomhetsleder peker videre på at fra april 2018 har man operert med en sentralisert innkjøpsfunksjonen. Dette har, etter virksomhetsleders mening, ført til en profesjonalisering av anskaffelsesarbeidet slik at kommunen får bedre kontroll, bedre kvalitet og mer verdi for pengene i de større anskaffelsesprosesser som nå håndteres av innkjøpsavdelingen. Virksomhetsleder har videre informert revisjonen om at svikt i rutine,

ved at anskaffelsesprotokoller ikke foreligger, kan ha skjedd innenfor alle kommunalområder, med unntak de anskaffelser som innkjøpsavdelingen har stått for. Virksomhetsleder er av den oppfatning at rutinesvikt, med hensyn til manglende anskaffelsesprotokoller, trolig hovedsakelig er avgrenset til anskaffelser i størrelsesorden 100 000.- til 500 000.-.

5.3 Revisors vurderinger og konklusjoner

Revisjonen vurderer at de anskaffelsesprosesser som Askim kommune har benyttet seg av i forbindelse med anskaffelse av rammeavtale for kjøp av arkitekt og rådgivningstjenester og rammeavtale for anskaffelse av møbler, tilfredsstillende de krav som er nedfelt i lov og forskrift. Revisjonens gjennomgang viser at kommunen med den valgte anskaffelsesprosess har skapt konkurranse, eventuelle tilbydere har fått lik informasjon om konkurransen og tilbyderne er behandlet likt. Anskaffelsesprosessen er dokumentert i sin helhet noe som gir stor grad av etterprøvbarehet. Revisjonen konstaterer at det ikke innkom klager i disse to anskaffelsesprosessene.

Revisjonen vurderer det som positivt at Askim kommune har inngått rammeavtaler på alle de fem vare- og tjenestoområder som er undersøkt. Når det gjelder vare- og tjenestoområdet «Juridiske tjenester» vil revisor særlig bemerke at for barnevernstjenestens kjøp av juridiske tjenester så er 91% gjort som avrop på rammeavtale. Det foreligger ikke rammeavtaler på juridiske tjenester utover denne avtalen rettet mot barnevernstjenestens behov. Revisjonen anbefaler derfor Askim kommune/Indre Østfold kommune å vurdere hvorvidt det er behov for en eller flere rammeavtaler på dette området.

Revisjonen vurderer det som positivt at så mye som 97% av anskaffelsene av matvarer er gjort som avrop på rammeavtaler. Revisjonen mener dette viser at kommunen har rammeavtaler som i stor grad dekker kommunens behov. I tillegg mener revisor at den høye graden av lojalitet til inngåtte rammeavtaler viser at det er gjort et godt arbeid i Askim kommune med å gjøre

avtalene kjent og respektert i organisasjonen. Dette i tillegg til at det er utviklet systemer og retningslinjer for hvordan enhetene skal forholde seg ved anskaffelser. Revisjonen vil likevel vise til at kontrollen også viser at fire enheter ikke benytter seg av inngåtte rammeavtaler for matvarer. Dette kan, etter revisors mening, f. eks være begrunnet i manglende kunnskap. Revisjonen anbefaler derfor Askim kommune/Indre Østfold kommune å vurdere nødvendigheten av tiltak for at også disse fire enhetene gjør avrop på rammeavtaler for matvarer.

Også for varegruppene medisinsk forbruksmaterieell og bleier/inkontinensutstyr er det inngått rammeavtaler. Også for disse varegruppene utgjør avrop på inngåtte rammeavtaler en svært høy andel av anskaffelsene. På samme måte som for varegruppen matvarer, vurderer revisor at denne høye graden av lojalitet viser at det er gjort et godt og hensiktsmessig arbeid med å gjøre avtalene kjent i organisasjonen, samt at kommunen har etablert hensiktsmessig systemer for anskaffelser av disse varene.

Askim kommune har også inngått rammeavtaler for varegruppen medikamenter. Også for denne varegruppen vurderer revisjonen at lojaliteten til inngåtte rammeavtale er høy. Riktignok er lojaliteten til inngått rammeavtale for denne varegruppen på 76 %, noe som kan synes lavt i forhold til andre kontrollerte varegrupper. Revisjonens kontroll viste at dette avviket skyldes kjøp av medikamenter i en spesifikk enhet. Revisjonen anbefaler derfor Askim kommune/Indre Østfold kommune til å vurdere nødvendigheten av tiltak for ytterligere å øke lojaliteten til inngåtte rammeavtaler for denne varegruppen.

Revisjonen vurderer det som positivt at Askim kommune har inngått rammeavtale for kjøp av

juridiske tjenester på barnevernsområdet. Lojaliteten til denne rammeavtalen er høy. Revisjonen er på den annen side av den oppfatning at det er uheldig at Askim kommune ikke har inngått rammeavtaler på juridiske tjenester utover den avtalen som er inngått for juridiske tjenester på barnevernsområdet. Basert på regnskapstall fra 2018 har Askim kommune hatt gjentakende kjøp av juridiske tjenester i størrelsesorden 1,1 – 1,2 millioner kr., utover de kjøp som knytter seg til barnevernstjenesten.

Revisjonen anser det som uheldig at forespurte anskaffelsesprotokoller ikke er oversendt revisjonen. Revisjonen peker på at det er et generelt krav at de vurderinger og den dokumentasjon som er av betydning for gjennomføringen av konkurransen skal foreligge skriftlig for alle anskaffelser med en verdi som er lik eller overstiger 100.000 kroner ekskl. mva. Oppdragsgiver skal oppbevare tilstrekkelig dokumentasjon til å begrunne viktige beslutninger som gjøres på alle stadier av anskaffelsesprosessen, jf anskaffelsesforskriftens § 7-1. Hensikten med denne dokumentasjonsplikten, og kravet om at det skal føres anskaffelsesprotokoll, er at dette bidrar til at alle interessenter, det være seg aktuelle leverandører eller offentligheten for øvrig, kan føre kontroll med at kommunens beslutninger i anskaffelsesprosessen er fattet i tråd med lov og forskrift. Revisjonen anbefaler derfor Askim kommune/Indre Østfold kommune om å ha økt fokus på at dokumentasjonsplikten, herunder føring av anskaffelsesprotokoll, overholdes ved anskaffelser med en verdi som er lik eller overstiger kr 100 000 ekskl. mva.

5.4 Konklusjon:

Revisjonen konkluderer med at Askim kommune til en stor grad gjennomfører sine kjøp av varer og tjenester i samsvar med kommunens innkjøpsreglement og de grunnleggende prinsipper i lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Revisjonens kontroll har likevel avdekket noen potensielle forbedringspunkter og fremmer derfor følgende anbefalinger:

5.5 Anbefalinger

Anbefaling 4: Revisjonen anbefaler Askim kommune/Indre Østfold kommune å vurdere om det er behov for tiltak for ytterligere å øke lojaliteten til inngåtte rammeavtaler for varegruppene medikamenter og matvarer

Anbefaling 5: Revisor anbefaler derfor Askim kommune/Indre Østfold kommune å vurdere hvorvidt det er behov for ytterligere rammeavtaler for kjøp av juridiske tjenester.

Anbefaling 6: Revisjonen anbefaler at det føres anskaffelsesprotokoller for anskaffelser med en verdi som er lik eller overstiger kr. 100 000.

6. Rådmannens bemerkninger

Forvaltningsrevisjonsrapporten "Offentlige anskaffelser" i Askim kommune har vært til behandling hos administrasjonen ved rådmannen. Rådmannen har gitt sine bemerkninger til revisjonens rapport i skriv av 21.03.2019. Rådmannens bemerkninger er vedlagt som vedlegg 1 til rapporten. Revisjonen ser at rådmannen slutter seg til rapportens vurderinger og konklusjoner, og meddeler at rapportens innhold vil følges opp videre.

7. KILDEHENVISNINGER

Litteratur

- Andersen, Kari Merete med flere. *Veileder i forvaltningsrevisjon, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)*. 1.utgave, 2006. Orkanger.

Dokumenter fra Askim kommune

- Evalueringsrapport vedrørende rammeavtale arkitekt og rådgivningstjenester
- Internkontrollrapportering innkjøp 2018
- Internkontrollrapportering 2016
- Internkontroll i årsberetningen 2017
- Internkontroll i årsberetningen 2016
- Risikovurdering enkeltprosjekt
- Målkart for anskaffelser
- Konkurransesgrunnlag rammeavtale arkitekt og rådgivningstjenester
- Anskaffelsesprotokoll – arkitekt og rådgivningstjenester
- Spørsmål og svar – konkurransefase arkitekt og rådgivningstjenester
- Konkurransesgrunnlag – rammeavtale møbler
- Evalueringsrapport – rammeavtale møbler
- Anskaffelsesprotokoll – rammeavtale møbler
- Diverse regnskapsrapporter for Askim kommune
- Anskaffelsesreglement Askim, Hobøl, Eidsberg, Spydeberg og Trøgstad kommuner
- Rutinebeskrivelser for anskaffelser i Askim, Hobøl, Eidsberg, Spydeberg og Trøgstad kommuner
- Etiske retningslinjer innkjøp av varer og tjenester i Askim, Hobøl, Eidsberg, Spydeberg og Trøgstad kommuner
- Oversikt over inngåtte rammeavtaler pr. 15.11.2018
- Mal for anskaffelser mellom kr 100 000 – kr 1 300 000
- Askim kommune – Årsmelding 2017
- Askim kommunes varslingsrutiner

Lover

- LOV 1992-09-25 nr.107: Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

Forskrift

- FOR 2004-06-15 nr 904: Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.

Retningslinjer

- Difi's fagsider om offentlige anskaffelser – www.anskaffelser.no
- Klagenemda for offentlige anskaffelser – www.kofa.no
- Regjeringens veileder for offentlige anskaffelser - <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-offentlige-anskaffelser/id2581234/>, 22.02.2019
- Prop. 51 L (2015–2016) Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven)

8. VEDLEGG

1. Rådmannens bemerkninger, 21.03.2019

Indre Østfold Kommunerevisjon Iks
Frank Willy Vindløv Larsen
Industriveien 6
1890 RAKKESTAD

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

18/3245 - 2 / PERWER

21.03.2019

Rådmannens bemerkninger til forvaltningsrevisjonsrapporten "Offentlige anskaffelser" i Askim kommune

Det vises til deres oversendelse av forvaltningsrevisjonsrapport datert 180319. Rådmannen gir med dette sine bemerkninger til forvaltningsrevisjonsrapporten «offentlige anskaffelser». Rådmannens bemerkninger er knyttet til rapporten generelt og dens anbefalinger spesielt.

Generelt om revisjonsrapporten

Rådmannen takker for forvaltningsrevisjonen av offentlige anskaffelser i Askim kommune. Dette er et viktig arbeid og bidrag i kommunens kontinuerlige forbedrings- og utviklingsarbeid. Selv om Askim kommune ikke eksisterer til neste år vil revisjonens konklusjoner bli overført til ny kommune som et viktig bidrag til læring og utvikling.

Rådmannen vil også gi en spesiell takk til revisorene som har gjennomført revisjonen på en effektiv og raskt måte og derved vist hensyn til det betydelige arbeidspresset som nå er innen anskaffelser i en kommune under stor omstilling.

Rådmannens bemerkninger til anbefaling 1-6

Anbefaling 1:

Revisjonen anbefaler at Indre Østfold kommune utarbeider og vedtar en anskaffelsesstrategi så raskt som mulig etter oppstarten av ny kommune 01.01.2020.

Rådmannen er enig i anbefaling 1. Den nye kommunen bør ved det nye kommunestyre godkjenne og implementere en forsynings- og anskaffelsesstrategi.

Anbefaling 2:

Revisjonen anbefaler derfor at det fortsatt holdes fokus på at anskaffelses-reglementets pkt. 2.1 etterleves i praksis.

Rådmannen er enig i anbefaling 2. Kommunen vedtok det nye reglementet i 2018. Det gjenstår fortsatt arbeid med implementeringen av reglementet. Nytt rollekart er etablert og etter hvert som organisasjonen til Indre Østfold kommune bygges opp vil det avholdes internopplæring som vil sikre at blant annet reglementet pkt. 2.1 etterleves i praksis.

Anbefaling 3:

Revisjonen anbefaler at det igangsette forbedringsarbeidet når det gjelder avviksregistrering og

avvikshåndtering, fortsatt gis fokus inn mot etableringen av Indre Østfold kommune.

Rådmannen er enig i anbefaling 3. Avviksregistrering og behandling er sammen med korrigerende tiltak svært viktige elementer i kvalitetsarbeid og kontinuerlig forbedring og læring. Dette arbeidet vil videreutvikles og forsterkes inn mot ny kommune.

Anbefaling 4:

Revisjonen anbefaler Askim kommune/Indre Østfold kommune å vurdere om det er behov for tiltak for ytterligere å øke lojaliteten til inngåtte rammeavtaler for varegruppene medikamenter og matvarer.

Rådmannen er enig i anbefaling nr 4. Rådmannen vil analysere bakgrunnen for avtalelojaliteten og eventuelt iverksette korrigerende tiltak for å forbedre denne.

Anbefaling 5:

Revisor anbefaler derfor Askim kommune/Indre Østfold kommune å vurdere hvorvidt det er behov for ytterligere rammeavtaler for kjøp av juridiske tjenester.

Rådmannen er enig i anbefaling nr 5. Det er gjennom de siste år brukt betydelige summer på juridiske tjenester. Nå som Indre Østfold kommune har ansatt tre jurister er det naturlig at behovet for kjøp av slike tjenester vil bli noe redusert. Seksjon for anskaffelser vil overvåke dette forbruket sammen med øvrige konsulentanskaffelser og eventuelt i samarbeid med juristene inngå avtaler der det er behov for det, loven pålegger oss det eller der det er viktig for å ivareta en god forvaltning av felleskapets midler.

Anbefaling 6:

Revisjonen anbefaler at det føres anskaffelsesprotokoller for anskaffelser med en verdi som er lik eller overstiger kr. 100 000.

Rådmannen er enig i anbefaling 6 men vil forsterke budskapet i anbefalingen. Det skal føres anskaffelsesprotokoller for anskaffelser over 100 000.- Budskapet presiseres ytterligere gjennom en presisering av rutinene for anskaffelser mellom 100 000.- og 500 000. Utrulling av en opplæringsplan for ulike roller i ny organisasjon skal bidra til at dette blir gjort.

Med hilsen

Synnøve Rambek
Rådmann
Askim kommune

Per Sturla Wærnes
virksomhetsleder
Strategi og forvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ikke underskrift.

Kopi til:
Lisbeth Skjeldrum

Mottakere:
Indre Østfold Kommunerevisjon Iks

KONTAKTINFORMASJON

Adresse: Industriveien 6, 1890 Rakkestad

E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no

Telefon: 69 22 31 10